خبر آخر

تسلیت رهبر معظم انقلاب به برادران جلیلی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی، درگذشت پدر سعید جلیلی، عضو شورایعالی امنیت ملی و وحید جلیلی، مدیر دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب را تسلیت گفتند.

در پیام رهبر معظم انقلاب آمده است: حضرات آقایان دکتر سعید جلیلی و وحید جلیلی دام توفیقهما

درگذشت والد گرامی‌تان را به شما و سایر بازماندگان محترم تسلیت می‌گویم و برای آن مرحوم رحمت و غفران الهی را مسئلت می‌کنم.

یادداشت

سیدعبدالله متولیان

صد سال بن بست غربگرایی در ایران

بعد از نهضت مشروطیت و به دار آویختن علامه شیخ فضل‌الله نوری، غربگرایی در ایران وارد فاز جدیدی شده و برخی پیشتازان مشروطیت مروج این تفکر شدند که ایران و ایرانی‌جماعت برای پیشرفت، چاره‌ای ندارد جز آنکه سر تا پا غربی شود و از غرب پیروی کند: «یک عدّه‌ای از غرب‌زده‌ها، از صد سال پیش تبلیغ کردند که اگر می‌خواهید کشورتان پیشرفته بشود و ایران جلو بیفتد، بایستی بروید در ذیل غرب تعریف بشوید... این فکرِ غلطی بود؛ حالا در مورد بعضی از آن کسانی که این فکر را القا می‌کردند، خائنانه هم بود، [امّا] بعضی خائنانه نبود، جاهلانه بود. امروز هم هنوز کسانی از دنباله‌های آنها -و باید گفت تفاله‌های آنها- همین فکرها را ترویج می‌کنند که ما در ذیل غرب بایستی پیشرفت کنیم.» (مقام معظم رهبری ۲۶ مهرماه ۹۶)

امروز به رغم گذشت بیش از صد سال از آن تفکر پوسیده و تحمیل خسارات جبران ناپذیر فرهنگی، اقتصادی و امنیتی، کماکان جریان غربگرا در داخل و در اردوگاه اصلاح‌طلبان خیمه زده و به تحمیق مردم و تحمیل خسارات بیشتر مشغول و موجبات غفلت جامعه از دشمن و نظام سلطه را فراهم می‌کنند. تغافل غربگرایان از خطرات دشمن لجوج و امریکای جنایتکار به هیچ وجه بخشودنی نیست: «دشمنی دشمن خلاف انتظار نیست، غفلت ما از دشمن خلاف انتظار است. این قابل قبول نیست. یک وقت می‌بینید ما در داخل جدول و پازل‌های دشمن قرار می‌گیریم ... این خیلی چیز بدی است؛ ما باید سعی کنیم که تأمین کننده اجزای او نباشیم.» (۱۳۸۸/۷/۲ بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری)

یکی از غربگرایان و دلباختگان غرب در اردوگاه اصلاحات در کوران انتخابات مجلس یازدهم، ضمن توهین به مردم ایران در توجیه ناکارآمدی اصلاح‌طلبان گفته بود حافظه مردم قابل پاک شدن است و مردم به زودی مثل همیشه گذشته را فراموش کرده و ما مجدداً به قدرت بازِ خواهیم گشت. علی علیه‌السلام می‌فرمایند: «مَن جَرَّبَ المُجَرَّب حَلَّت به النِّدامه، یعنی هر کس امر تجربه شده و آزموده شده را دوباره تجربه کند و اقدام به آن کند، پشیمانی سرانجام کار اوست. مردم ایران بابت تجربه غربگرایی در صد سال گذشته هزینه سنگین مادی و معنوی به‌ویژه در حوزه فرهنگ پرداخته است و زمان آن فرا رسیده که در گام دوم انقلاب، فریب دام مارهای خوش خط و خال غربگرایان را نخورده و با تکیه به جوانان مؤمن و انقلابی راه خود را به سوی قله‌های استقلال همه جانبه مستحکم بردارند.

درباره علل ناکارآمدی جریان غربگرا در ایران سخن بسیار و از حوصله این یادداشت خارج است اما می‌توان گفت ناکارآمدی غربگرایان به دلبستگی‌های آنان به نظام سرمایه داری غربی باز می‌گردد و این دلبستگی‌ها متأثر از فرهنگ لیبرالی در قالب صفات و ویژگی‌های غرب‌زدگی خودنمایی می‌کند که به برخی اشاره می‌شود:

۱- تبعیت محض آنان از علوم انسانی و اجتماعی غربی و حرکت در مسیر نهضت ترجمه. ۲- شیوع بیماری قبیله گرایی به‌عنوان روی دیگر سکه فاسد استبداد و خودکامگی غربزدگی در ایران. ۳- جمود فکری طیف غربزده در ایران. ۴- نفاق در عمل و نداشتن صداقت در برابر نظام و مردم. ۵- عهدشکنی دائمی غرب‌زده‌ها متأثر از عهدشکنی غربی‌ها.

۶- خیانت‌های مستمر نسبت به اعتماد نظام و مردم به آنان. ۷- غیرقابل اعتماد بودن غربگرایان متأثر از غیرقابل اعتماد بودن غرب. ۸- وحدت گریزی و فرار از عوامل فرهنگی و دینی وحدت بخش جامعه. ۹- تلاش مستمر و دائمی برای ایجاد دوقطبی‌های کاذب و دروغین برای بقای خود. ۱۰- خودبرتر بینی مفرط جریان غرب‌زده در ایران.

۱۱- ترویج و تکثیر دائمی حس حقارت و ابتلا به بیماری خودتحقیری. ۱۲- بیماری مزمن ترس و مرعوب شدگی در برابر قدرت مادی غرب.

۱۳- باور نداشتن و جهل (عمدی یا سهوی) نسبت به توان و ظرفیت‌های داخلی. ۱۴- تسلیم و مرعوب شدن در برابر هنر مدیریتی غرب. ۱۵- اشرافی گری و مسابقه تجمل، تفاخر و رفاه‌طلبی که هیچ حد یقفی ندارد. ۱۶- تلاش برای تحقق و ایجاد نظامی که به‌عنوان زیر مجموعه نظام لیبرال سرمایه‌داری غرب عمل کند. ۱۷- عدم اعتقاد به الگوهای عدالت اجتماعی نظام اسلامی. ۱۸- اعتقاد و اصرار به ایجاد نظام طبقاتی و باور عملی به اصالت سرمایه. ۱۹- مرعوب شدن در برابر علوم کلاسیک غرب. ۲۰- عافیت طلبی و تسلیم شدن در برابر فشار دشمن. ۲۱- عدم باور عملی به ایستادگی و مقاومت در برابر زیاده خواهی و استکبارورزی غرب. ۲۲- بی تفاوت به اقشار محروم جامعه.

۲۳- تلاش برای ترویج سبک زندگی غربی در ایران ۲۴- بی برنامه و بی اعتقاد به اقتصاد مقاومتی. ۲۵- خودشیفتگی و خودهمه مردم بینی و عدم پذیرش تفکرات بومی و ضد غرب در ایران. ۲۶- پنهانکاری و کتمان حقیقت از مردم ۲۷- تکثیر فساد اقتصادی، سیاسی و اخلاقی به دلیل اصرار به اجرای الگوهای لیبرال سرمایه داری غربی در ایران.

۲۸- طعمه کردن مسئولیت برای تکاثر ثروت و رانت‌خواری خانوادگی. ۲۹- نگاه ابزاری به مردم در چارچوب توجیه هر وسیله‌ای برای وصول به اهداف خود. ۳۰- تلاش مستمر برای سکولاریزه کردن نظام و مردم. ۳۱- داشتن جبهه و گارد دائمی نسبت به ساختارها و ارکان نظام برای فریب مردم ۳۲- برنامه ریزی دائمی برای تحریک مردم به رودررویی با نظام. ۳۳- همکاری دائمی پنهان و آشکار با امپراتوری رسانه‌ای نظام سلطه برای براندازی نظام اسلامی و تحقق خواسته آنان. ۳۴- بزرگنمایی قدرت دشمن و کوچک شمردن قدرت مردم ایران.

۳۵- تلاش دائمی برای تضعیف زیرساخت‌های فرهنگ ایرانی و تضعیف ارکان دینی کشور. ۳۶- کارشکنی و اختلال مستمر نسبت به عمق استراتژیک جمهوری اسلامی ایران.

این ویژگی‌ها و دهها ویژگی دیگر از غربگرایان، چهره‌ای مخدوش، دورو و کاریکاتور گونه تصویر نموده که صرف نظر از وجود نفوذ جریانی در این اردوگاه به‌دنبال منافع فردی و حزبی خود به هر قیمتی هستند. غربگرایان طی سه دهه گذشته، بر اساس مدل پیشنهادی بنیاد کارنگی، دو هدف مهم: «ناکارآمد نشان دادن نظام» و «وجود بن بست در کشور در صورت عدم حضور آنان» را تعقیب می‌کنند در حالی که حقیقت این است که کشور بدون حضور آنان کارآمدتر، پرتحرک‌تر، شاداب‌تر و با نشاط‌تر، پررونق‌تر، امیدوارتر، متحدتر، هماهنگ‌تر و سریع‌تر به حرکت انقلابی خود برای تحقق اهداف بلند ایران مقتدر ادامه داده و ثابت خواهد شد که در نظام انقلابی ایران هیچ بن بستی جز بن بست غربگرایی وجود ندارد.

گزارش

مجلسی که می‌خواهد صدای مردم باشد

قالیباف: مردم از وعده‌های عمل نشده خسته‌اند نه انقلاب

کمتر از یک ماه دیگر، یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی گشایش خواهد یافت؛ مجلسی با ترکیبی از چهره‌های شناخته شده، جوان و البته ترکیبی با گرایشی بسیار متفاوت از مجلس دهمی که حدود یک سوم آن رد صلاحیت شدند و تعدادی نیز از رقابت انصراف دادند.

جریان بازمانده از رأی و توجه مردم که درگیری‌های درونی آنها، این روزها به عرصه رسانه هم رسیده و دچار نوعی تشتت و واگرایی شده‌اند، تمام تلاش خود را روی این مسئله متمرکز کرده‌اند که از مجلس یازدهم، مجلسی، متشتت، قدرت‌طلب و بی توجه به مطالبات مردم تصویر کنند. بنابراین، از همان روزهای اعلام نتایج نهایی انتخابات یازدهم، علی‌الدوام روابط حاکم بر مجلسی را که هنوز پا نگرفته، اختلافی توصیف می‌کنند. روزی نیست که اینان با خلق فراکسیون‌های خودساخته، قالیباف، زاکانی، میرسلیم، نیکزاد و ... را مقابل همدیگر برای ریاست مجلس تعریف نکنند. حال آنکه واقعیت‌های صحنه مسیری خلاف این روند را نشان می‌دهد. چنانکه همین چند روز پیش بود که علیرضا زاکانی که تا پیش از این به عنوان رقیب جدی قالیباف برای ریاست مجلس معرفی می‌شد، رسماً اعلام کرد که نامزد ریاست مجلس نخواهد شد. این سوی ماجرا اما جریان پیروز انتخابات معتقد است چنان تدبیری باید به خرج داد که بتوان مردم را متقاعد کرد که چهار سال دیگر با رضایت و دل و جان بلکه با رأی بیشتری به آنها رأی بدهند. این همان نکته‌ای است که همواره مغفول مجلس دهم بود و اصلاح‌طلبان (فراکسیون امید) با فاصله گرفتن از مطالبات به حق ملت، عملاً نقش وکیل‌الدولگی برای خود ترسیم کردند و فراتر از آن همواره اسیر تعلقات حزبی و سیاسی شدند.

محمدباقر قالیباف که روز پنج‌شنبه در جمع فعالان اجتماعی و جهادی اسلام‌شهر حضور یافته بود، تصریح کرد: جریان انقلابی در این انتخابات با تدبیری که به خرج داد پیروز شد و در چهار سال پیش‌رو، باید چنان عمل کند که چهار سال بعد مردم با جان و دل و رضایت دوباره با رأی بیشتری به این جریان رأی بدهند.

مردم از وعده‌های عمل نشده خسته‌اند

منتخب مردم تهران، ری، اسلام‌شهر و شمیرانات در مجلس یازدهم اضافه کرد: انتخابات اخیر نشان داد مردم با انقلاب عهد اخوت بسته‌اند و نه افراد و جریان‌ها. مردم از انقلاب و آرمان‌های آن خسته نشده‌اند، بلکه از وعده‌های عمل نشده و بی‌عملی خسته شده‌اند و در انتخابات به آن نه گفتند. وی افزود: جریان انقلابی در این انتخابات با تدبیری که به خرج داد پیروز شد و برای چهار سال مجلس را در اختیار خواهد داشت و باید چنان عمل کند که چهار سال بعد مردم با جان و دل و رضایت دوباره با رأی بیشتری به این جریان رأی بدهند.

مجلس، صدای رسای همهٔ مردم

قالیباف البته برخلاف برخی اشخاص پیروز در انتخابات گذشته کسانی را که به هر بهانه‌ای به او رأی نداده‌اند، با الفاظ و عبارات خاص نمی‌راند. او خود را نماینده همه ملت می‌داند. بنابراین، سخت معتقد است که مجلس باید صدای رسای همه مردم باشد. از این رو عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، رأی ندادن برخی در انتخابات، مخصوصاً در تهران را ناشی از نارضایتی از نمایندگان خود دانست و گفت: البته نماینده مجلس، نمایندهٔ آنهایی هم که رأی نداده‌اند هست. مجلس متعلق به همه است. صدای همه باید در مجلس شنیده شود. اما جریان‌های سیاسی باید بدانند هر چه از آرمان‌های انقلاب و در رأس آنها مردم فاصله بیشتری بگیرند شانس کمتری برای پیروزی خواهند داشت. البته اشکالاتی هم وجود دارد که در گام دوم انقلاب باید این اشکالات بر طرف شود. قالیباف با بیان اینکه ما باید از تجربه چهل سال گذشته در جبران ضعف‌ها کمک بگیریم، تصریح کرد: همان گونه که مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم با تیزبینی اشاره کرده‌اند، جبران این ضعف‌ها منوط به ورود نیروهای جوان‌تر و با انگیزه‌تر به مجلس بود که بحمدالله این امر تا حد زیادی در انتخابات اسفندماه محقق شد. نفس ورود این تعداد جوان متخصص با انگیزه به مجلس یازدهم مبارک و مفید است.

منتخبانی با انگیزه و با برنامه

قالیباف منتخبان ملت در مجلس یازدهم را افرادی با برنامه و انگیزه توصیف می‌کند. موضوعی که در مجلس دهم کمتر شاهد آن بودیم و نمایندگان آن نوعاً از نوعی بی عملی رنج می‌بردند. بنابراین، در بسیاری از تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور عقب بودند و رویکرد آنها همواره در برخورد با مسائل انفعالی بود. وی ادامه داد: در این مدتی که با تعداد زیادی از نمایندگان منتخب جلسه داشتم دیدم که واقعاً برای کار کردن انگیزه و برنامه دارند. این اتفاق مهمی برای انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی است. در انقلاب هم جوان‌ها نقش اصلی را داشتند و اکنون زمان آن است که جوانان با تکیه و ایمان به آرمان‌های انقلاب اسلامی نهادهای بر آمده از جمهوری اسلامی، نظیر مجلس شورای اسلامی را جانی تازه بخشند و هر چه بیشتر در مسیر آرمان‌های انقلاب قرار دهند.

منتخب مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، بزرگ‌ترین آرمان انقلاب را رسیدگی به مشکلات مردم و مخصوصاً محرومان دانست و افزود: هرگاه جمهوری اسلامی این آرمان را نادیده بگیرد از انقلاب اسلامی فاصله گرفته است. هیچ جایگزینی برای این آرمان وجود ندارد. هیچ‌کس و هیچ جریانی بدون خدمت به مردم موفق نخواهد شد. اگر به هر بهانه‌ای مردم را نادیده بگیرد و از اداره امور کشور کنار بگذارد موفق نخواهد شد. همچنین مسئولان اگر خود را بالاتر و قوی‌تر از مردم بدانند موفق نخواهند شد.

نارضایتی مردم نشانگر عملکرد ضعیف مسئولان

قالیباف ادامه داد: اگر مردم ناراضی باشند یعنی عملکرد مسئولان ضعیف بوده است. یعنی مسئولان به جای حل مشکلات مردم و مخصوصاً مشکلات معیشتی به سراغ تخریب سیاسی رقیب رفته‌اند. یعنی برای مردم کاری نکرده‌اند و می‌خواهند حواس مردم را پرت کنند تا نپرسند چرا کار نمی‌کنید؟

شهردار پیشین تهران در نقد بی عملی مسئولان تصریح کرده است: کار به جایی رسیده است که در تهران مردم می‌گویند اتوبان جدید نخواستیم، اگر همین چاله‌های اتوبان‌ها را پر کنید هنر کرده‌اید. اینها نتیجهٔ دور شدن از مردم است. نتیجه بی‌باوری به آرمان‌های انقلاب است. مردم انقلاب را دوست دارند و در انتخابات اسفندماه باز هم این را اثبات کردند اما آنهایی را که به مردم خدمت نمی‌کنند دوست ندارند. به آنهایی که آرمان‌های انقلاب و خدمت به مردم را عوامزدگی و عقب ماندگی می‌دانند رأی ندادند. درس بزرگ انتخابات اخیر برای ما این بود.

وحدت حول محور خدمت به مردم شدنی است

قالیباف با بیان اینکه مردم در این انتخابات به یک جریان نه و به یک جریان آری گفتند، تصریح کرد: جریان انقلابی در سایهٔ وحدت و عقلانیت پیروز شد. وحدتی در جریان انقلابی ایجاد شد و همه زیر یک چتر جمع شدند. اختلافات جزئی را به خاطر مردم و انقلاب کنار گذاشتند. برخی‌ها حتی در داخل جبههٔ انقلاب امید چندانی به وحدت مخصوصاً در تهران نداشتند اما دیدیم که وقتی پای آرمان بزرگی به نام خدمت به مردم در میان باشد وحدت شدنی و ممکن است. وی افزود: البته این وحدت زمان برد و تا دو روز مانده به روز رأی‌گیری گفت‌وگوها و رایزنی‌ها و تبادل نظرها ادامه داشت. اما نتیجه کار رضایت بخش بود. من به شما اطمینان می‌دهم همه ته دل‌شان خواستار وحدت بودند. خیلی از افراد وارد شدند و وقت گذاشتند تا وحدت حاصل شد. مردم هم سنگ تمام گذاشتند. با رأی دادن به همه فهرست ۳۰ نفره اعلام کردند که طرفدار عقل و تدبیر جمعی و کنار گذاشتن تکروی‌ها هستند.

قالیباف در پایان رابطه بین خدمت به مردم و اعتماد آنها را تعیین‌کننده و معنادار عنوان کرد و با بیان اینکه ما به عنوان منتخبان مردم باید قدر این اعتماد را بدانیم، تصریح کرد: اگر به مردم خدمت کنیم آنها هم قدرشناسی خواهند کرد کما اینکه در دوم اسفند ۹۸ به پاس قدردانی از وحدت به همه فهرست رأی دادند. پیام مردم به ما روشن و صریح بود گفتند وحدت کنید و آرمان‌های انقلاب را در اولویت قرار دهید تا ما هم با رأی دادن از شما حمایت کنیم.

کوتاه

وقتی آرامکو از اصابت کرونا فرو می‌ریزد

بن سلمان که با رؤیاپردازی به دنبال «های تک» شدن عربستان بود، اکنون باید دست نیاز دراز کند تا شاید اعانه‌ای برای او فراهم شود و او را از مهلکه کرونا ساخته رهایی بخشد.

به گزارش فارس، عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان در صفحه شخصی خود در اینستاگرام نوشت: در خبرها آمده است که آرزوهای بن سلمان جوان با حمله ویروس کرونا فرو ریخته و او دیگر نه تنها گاو شیردهی برای امریکا و دیگران نیست که نیازمند حدود ۶۰ میلیارد دلار برای گذران زندگی روزانه مردم کشور است. بن سلمان که با رؤیاپردازی به دنبال «های تک» شدن عربستان بود، اکنون باید دست نیاز دراز کند تا شاید اعانه‌ای برای او فراهم شود و او را از مهلکه کرونا ساخته رهایی بخشد. اتکا به پترودلارها دیگر سودی ندارد نه در اداره کشور و نه در بذل و بخشش‌های بی حد و حصر و در پای عمو سام!

کاخ سفید معدن دروغ و تزویر است

دستیار ویژه رئیس مجلس در امور بین‌الملل با بیان اینکه کاخ سفید معدن دروغ و تزویر است، تصریح کرد: در حالی که ترامپ سردار مبارزه با تروریسم را ترور و هر روز تهدید و تحریم جدیدی را رقم می‌زند، تشویق به مذاکره با امریکا نشان می‌دهد که درک درستی از مناسبات سیاست و قدرت ندارد.

به گزارش فارس، حسین امیرعبداللهیان، دستیار ویژه رئیس مجلس در امور بین‌الملل در صفحه شخصی خود در اینستاگرام مطلبی درباره لغو تحریم دارویی نوشت: در حالی که ترامپ سردار مبارزه با تروریسم، سلیمانی، را ترور و هر روز تهدید و تحریم جدیدی را رقم می‌زند، تشویق به مذاکره با امریکا نشان می‌دهد که درک درستی از مناسبات سیاست و قدرت وجود ندارد. کاخ سفید معدن دروغ و تزویر است. فراموش نشود که امریکا حتی حاضر به لغو تحریم دارویی مردم ایران در بحران کرونا نشد و فقط دروغ‌پراکنی کرد.

ویژه

عملکرد ندارند، به دوگانه‌سازی کاذب رو می‌آورند

یک نماینده اصلاح‌طلب عضو فراکسیون ناکارآمد امید در مجلس دهم در یادداشتی فرافکنانه راه عبور از بحران‌ها از جمله بحران کرونا را تغییر نگاه سیاست خارجی از یک سو و چشم‌پوشی از توانمندی‌های دفاعی و هسته‌ای از سوی دیگر توصیف کرد!

غلامرضا حیدری، نماینده عضو فراکسیون امید و کاندیدای ردصلاحیت شده انتخابات مجلس یازدهم در یادداشتی در روزنامه آرمان با عنوان «راه عبور از بحران» نوشت: «... آنچه تجربه و دانش من می‌گوید این است که تا نگاه‌مان به روابط خارجی، نگاهی مثبت و ایجابی نباشد، مشکلات‌مان در حوزه‌های مختلف مرتفع نخواهد شد». او سپس توانمندی‌های دفاعی را مانع عبور از بحران معرفی کرده و نوشته است: «تجربه نشان داده قدرت‌های نظامی به صرف اتکا به توانمندی نظامی خود قادر به میدانداری نخواهند بود. ما اتحاد جماهیر شوروی را داشتیم. همین امروز کره شمالی را می‌بینیم که کشوری هسته‌ای است اما نان ندارد. حتی ایالات متحده با وجود توانمندی‌های اقتصادی و نظامی، مثلاً در قبال کرونا غافلگیر می‌شود که نشان می‌دهد تمرکز بودجه بر مسائل نظامی راهگشا نیست و یک ویروس کوچک، زمینگیرشان می‌کند. بنابراین لازم است نگاه‌مان را تغییر دهیم. باید عموم مردم را در نظر بگیریم و به سلایق همه توجه کنیم. ایران برای همه ایرانیان است... امروز در شرایطی قرار داریم که همه کشورهای دنیا، به ویژه کشورهای جهان اول مقابل کرونا غافلگیر شدند و به همین دلیل همگی باید توجه داشته باشیم که مبادا مقابل شورش گرسنگان غافلگیر شویم». این نماینده اصلاح‌طلب برای توجیه ادعای خود سراغ صنعت دفاعی کره شمالی هم رفته و با تأکید بر اینکه «کره شمالی صنعت هسته‌ای دارد، اما نان ندارد» و «تمرکز بودجه بر مسائل نظامی راهگشا نیست»، در پایان هشدار داده است که «مبادا مقابل شورش گرسنگان غافلگیر شویم». در واقع او قدرت دفاعی و صنعت هسته‌ای کشور را علت اصلی مشکلات معیشتی جامعه جا زده است. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب که در یادداشت خود همسو با دیگر فعالان سیاسی اصلاح‌طلب مانند سعید حجاریان از «شورش گرسنگان» سخن به میان می‌آورد، البته توضیح نداده است که او و همکاران اصلاح‌طلبش در مجلس دهم و همچنین دولت برآمده از اصلاحات کدام عملکرد قابل دفاعی در مسیر تحقق خواسته‌های اقتصادی مردم برای ارائه به ملت دارند و اساساً به کدام‌یک از مطالبات اقتصادی و معیشتی مردم طی هشت سال گذشته جامه عمل پوشاندند. حیدری تذکر داده که «تانگاهمان به روابط خارجی، مثبت نباشد، مشکلات حل نمی‌شود» اما گویا وی دچار ضعف حافظه شده است، چرا که اکنون حدود هفت سال است که دولت روحانی دقیقاً به همان شیوه‌ای رفتار می‌کند که این نماینده اصلاح‌طلب مجلس در این یادداشت پیشنهاد داده است. از سوی دیگر، بررسی لایحه بودجه سال ۹۹ کل کشور نشان می‌دهد که بودجه امور دفاعی و امنیتی نسبت به سال ۹۸ کاهش معناداری داشته است.

برخلاف ادعای این نماینده اصلاح‌طلب، آن چیزی که دولت برآمده از اصلاحات را از حل مشکلات عاجز کرده نه توان دفاعی و هسته‌ای که مشکلات فعلی اقتصادی در کشور نتیجه چشم دوختن به خارج از کشور و گره زدن معیشت مردم به سیاست خارجی است. مشکلات فعلی اقتصادی در کشور نتیجه غفلت از توان داخلی و استعدادهای عظیم جوانان ایرانی است. وضع موجود نتیجه سوءمدیریت است.

یادداشت

داود عامری

تحولات در گذر از کرونا

به جرئت می‌توان گفت که پس از جنگ جهانی دوم، هیچ واقعه تاریخی به این وسعت جهان را تحت تأثیر قرار نداده بود. البته آثار شیوع ویروس کووید ۱۹ از جهت تأثیرگذاری در سطح وسیعی از جهان دارای نقاط مشترک با جنگ جهانی دوم است، اما از لحاظ کیفیت و ماهیت به هیچ عنوان در یک حوزه قرار نمی‌گیرد، چرا که جنگ جهانی دوم تمامی موجودات زمین را در حوزه‌های درگیری دچار حوادث مخرب و ویرانگر قرار داد و انسان‌ها را همراه با محیط زیست آنها نابود می‌کرد، اما کووید ۱۹ در کنار حمله به انسان ها، به اعتقاد دانشمندان زیست شناسی، فرصتی حیاتی برای زمین فراهم آورد تا آسیب‌های غالباً انسان‌ساز به محیط‌های طبیعی ترمیم شود.

آنچه مهم است، حوادث بزرگ، روندها را در کل جهان تحت تأثیر قرار می‌دهند و تبدیل به مبدأ تاریخی می‌شوند، به خاطر همین با وجود اینکه هنوز بررسی‌های دقیق از اثرات مثبت و منفی شیوع ویروس منحوس کرونا در جهان به دست نیامده، و هنوز جهان به طور مستقیم درگیر آن است، در زبان عموم مردم، تبدیل به یک مقطع تاریخی شده است، پس به تبع همین مسئله در این مجال کوتاه تلاش می‌کنیم جهان پس از کرونا را در حوزه‌های گوناگون، به ویژه در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی مورد بررسی قرار دهیم.

کنشگری دولت‌ها در مواجهه با شیوع بیماری که نشانه‌های آن را می‌توان در مصادره اقلام بهداشتی از سوی کشورها و یا گلایه جدی مردم ایتالیا از اتحادیه اروپا که در شرایط سخت به حال خود رها شدند، در آینده شاهد فعالیت بیشتر گروه‌های ملی گرا در کشورهای مختلف به خصوص در اروپا باشیم. بنابراین به نظر می‌رسد که احزاب ملی گرا در کشورهای حوزه اروپا به قدرت برسند و یک نوع ناسیونالیسم با رویکردهای اقتصادی و بهداشتی ایجاد گردد. این امر به مرور در اجتماع شکل گرفته و تبدیل به مطالبات سیاسی خواهد شد بنابراین احزاب از این روند برای کسب قدرت سود خواهند برد.

در امریکا نیز نظر به انتقادهای تند فرمانداران ایالت‌ها از رئیس جمهور و عدم اتخاذ یک سیاست کلی و متحدانه بین ایالت‌ها، اگر چه نمی‌توان انتظار استقلال‌طلبی از آنها داشت، ولی سیاست‌های مستقل تری در حوزه بهداشتی و در مواقعی اقتصادی در پیش خواهند گرفت و گسست‌های سیاستگذاری منطقه‌ای در بین ایالت‌ها بیشتر خود را نشان خواهد داد، بنابراین احتمال یک نوع واگرایی اجتماعی و فرهنگی در بین ساکنان ایالت‌ها دور از انتظار نیست

در حوزه قدرت به خصوص قدرت نرم، با توجه به اینکه برخلاف جنگ‌های جهانی که کشورها روبه‌روی هم قرار می‌گرفتند، در مبارزه با ویروس کرونا، همه ملت‌ها و دولت‌ها در یک جبهه قرار دارند و یک موجود نادیدنی به نام ویروس که کل حجم آن را در جهان جمع‌آوری کنید، به ۵ گرم هم نمی‌رسد، در یک طرف قرار دارد. بنابراین همه کشورها اگرچه با یک دشمن در حال مبارزه هستند، اما هر کدام جبهه خاص خود را دارند و پیروزی هر کشوری به پیروزی بقیه نیز منجر خواهد شد، بنابراین هر کشوری بتواند زودتر به دارو و واکسن این بیماری دست پیدا کند، در بین ملت‌های جهان به یک اعتبار و قدرت نرم قابل ملاحظه‌ای دست پیدا خواهد کرد.

افزایش احتمال شکل‌گیری همکاری‌های امنیتی و اقتصادی در بین کشورهای منطقه‌ای و ظهور قدرت‌های جدید در رأس هرم قدرت‌های جهانی دور از ذهن نیست، چرا که در شرایط حاد کرونایی، اعتمادها و نحوه همکاری‌ها دچار بازنگری خواهند شد و تعاریف توسعه و همچنین شعارهای انتخاباتی متناسب با شرایط جدید شکل خواهند گرفت، بنابراین احزاب و گروه‌های سیاسی در تبلیغات انتخاباتی خود بیشتر روی اقتصاد داخلی تأکید خواهند کرد و سیاست داخلی نقش پررنگ خود را تقویت خواهد کرد.

در حوزه‌های اجتماعی، کرونا منجر به شکل‌گیری نهادها و ساختارهای جدید خواهد شد، چرا که فعالیت‌های اجتماعی غالباً توأم با اجتماع آدم‌ها همراه است و کرونا این شرایط را دچار دگرگونی کرده است، بنابراین نحوه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دچار یک دگرگونی شکلی و ساختاری خواهد شد و در آینده شاهد شکل‌گیری نهادهای اجتماعی متناسب با شرایط جدید و بیشتر با تکیه بر فضای مجازی خواهیم بود.

عرصه دیگری که به شدت تحت تأثیر ویروس کرونا قرار گرفت و اتفاقاً بسیار سریع‌تر از سایر حوزه‌ها واکنش نشان داد، حوزه اقتصاد است. در حوزه اقتصاد، از یک سو ایجاد موازنه روزانه بین عرضه و تقاضا دچار چالش جدی شد و انبارداری را که از سالیان دور منسوخ شده بود، در حوزه کالاهای بهداشتی و درمانی، احیا خواهد کرد. البته در خصوص کالاهای دیگری مثل نفت، نشان داد که با تکیه بر انبارداری، نمی‌توان موازنه بین تولید و مصرف برای آن برقرار کرد. بنابراین کشورها تلاش خواهند کرد نگاهی جدی‌تر به سوی خودکفایی در تمام زمینه‌ها پیش بروند و شعار «دیگران برای ما ارزان‌تر تولید می‌کنند»، جای خود را به تقویت اقتصادهای ملی خواهد داد، در نتیجه روند گسترش شرکت‌های چندملیتی کند خواهد شد.

تعریف کالاهای استراتژیک تغییر کرده و در عصر پسا کرونا، در کنار اقلام غذایی، کالاهای بهداشتی نیز به جایگاه استراتژیک ارتقا پیدا خواهند کرد و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهند شد.

طبیعتاً هر تغییری در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و... بازخوردهای اجتماعی و فرهنگی خواهد داشت. بنابراین در حوزه فرهنگی و اجتماعی نیز به طور مستقیم شاهد تغییرات عمده خواهیم بود که می‌توان به طور خاص به موارد زیر اشاره کرد:

۱- افزایش وسواس‌های رفتاری در بین مردم و ماندگاری انزوای اجتماعی و تبدیل شدن آن به رفتارها و عادت‌های روزمره.

۲- کاهش رفتارهای فرهنگی و اجتماعی جمعی و بروز رفتارهای اجتماعی در صفحات اجتماعی بیش از پیش.

۳- افزایش ارتباطات اجتماعی از طریق فضای مجازی همراه با کاهش رفت و آمدهای خانوادگی و دوستان.

۴- افزایش زمینه فرهنگی در مردم کشورها برای بسیج عمومی در برابر عوامل مختلف طبیعی برای مهار تبعات آنها.

۵- باز تعریف توسعه و پیشرفت در اذهان عمومی مردم به خصوص ایران.

۶- کاهش اعتماد و اتکا به دانش موجود در برابر حوادث آینده و تلاش برای تغییر در ساختارهای موجود در حوزه تولید دارو و واکسن

۷- اشتیاق به دریافت اخبار کرونا از طریق شبکه‌های مجازی، باعث افزایش سواد رسانه‌ای عمومی و گرایش بیشتر به بهره‌گیری از این فضا می‌کند. این امر باعث تغییرات عمده‌ای در عادات فرهنگی مردم خواهد شد.

۸- مردم کشورها به واسطه مواجه شدن با یک دشمن مشترک، حس همذات پنداری نزدیک‌تری با همدیگر داشته و به یک وابستگی متقابل بین سایر ملت‌ها توجه بیشتری خواهند کرد. اگرچه ریشه این حس مشترک ترس از بیماری است ولی می‌تواند به همبستگی بیشتر ملت‌ها در جهان منجر شود.

با توجه به آنچه گفته شد، طبیعتاً ایران اسلامی هم به عنوان یک واحد بزرگ جغرافیایی، سیاسی و به خصوص فرهنگی و اقتصادی، متأثر از وضعیت شیوع کرونا قرار گرفته است و لازم است ضمن تشکیل کانون‌های تفکر قوی برای بررسی آثار این بیماری همه‌گیر، برنامه‌های آینده در حوزه داخلی و بین‌المللی با تکیه بر داده‌های علمی تأثیرات ویروس کووید ۱۹ بر کشور و منطقه مورد بررسی و پیوست‌های فرهنگی همراه با برنامه‌های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و ... تهیه گردد تا زمان کاهش آسیب‌های مترتب، فرصتی برای پیشرفت کشور و گشایش امور عموم مردم فراهم شود.